

Nigrum movet, quem conserta pugna vicit & interfecit, Byzantium triennali obſidi one expugnavit, Adiabenoſ, Arabas, & alios in potestatem redegit. Rebus jam ſecundis elatus confortis impatiens in Albinum percuſſores ſubmiſit, verum cum infidiæ non procederent, hostem publice declarat, & quanta poterat celeritate in Galliam contra eum contendit, ubi Albinus prope Lugdunum cum delecto Britannici exercitus robore ſe objecit. Pugnatum eſt ab Albinianis acerrime, adeo ut ipſe Severus projecta purpura, cum ſuis fugam caperret. At cum Britannici in fugatos hostes laxatis ordinibus, quaſi jam victoria in manibus, irruerent, Letus ex Severi ducibus qui cum ſuis turmis recentibus & integris haſtenus exitum belli prætolatus (audito Severum cecidisse) de imperio jam ſibi caperendo animo agitans, eos adortus in fugam vertit. Severusque jam ſuis revocatis resumpta purpura pertinacius eos inſequutus, occido cum plurimis Albino prælium fecit ſecundissimum. Summum hinc orbis terrarum fastigium Severus ſolus conſequutus ad Britanniam obtinendam primum Heraclianum, deinde Virium Lupum Proprætorem & Legatum (Britannia Præſes ab Vlpiano Iurisconfuſto no- minatur) miſit, qui plura caſtra, ut ſuo loco dice- mus, restauravit: coactus tamen tandem fuit à Mætatis magna vi pecuniarum pacem redimere, pauculis receptis captivis, cum Caledonii pro- missis non ſtarent, qui Mætas cohibere pollici- erant. Cumque ille repentinus hostium iuſtus poſt plurimas illatas calamitates reprimere mini- me potuifſet, neceſſario iſum Severum accerſit. Qui arrepta gratanter occaſione ut filios luxu- diſſuentes ab urbis deliciis abſtraheret, ac BRITANNICI agnominę ſuos titulos adaugeret, Britanniam licet ſexagenario major & podagri- cus cum filiis Bassiano quem Antoninum & Augu- ſtum appellarat, Geta Cæſare, & legionibus co- gitat. Legatos Britanni ſtatim de pace mittunt, quoſ conſuſto ſatis diu detentos, dumque bello uſui eſſent parafſet, re infecta demiſit: filioque Geta quem Auguſtum cum in Britannia appu- lifſet creavit, in citeriori iuſlā parte qua Romani parebat, relicto, ut juri-dicundo, rebusque admiſtrandi præfet: ipſe cum Antonino in ulteriores partes profeſtus ſylvis cædendis, & pontibus faciendis, paludibus exſiccandis occu- patus nullum prælium gemit, nihilominus quin- quaginta millia ex infidiis & vi morbi amifit. Sic Dio. Herodianus tamen levioribus quibusdam velitationibus iſum victorem prodidit, cum barbari paluſtria, & deniſiſmas filvas, in quaſ ſe receperunt, haberent, & ex quibus tutius Romanos ſaceſſerent. Eos tamen ad foedus faciendum ea conditione tandem adegit ut non parva re- gionis parte cederent. Quodque maximum ejus imperii decus eſt, muro per transversam iuſlā dueto utrinque ad Oceanum communivit. Ob has victorias nummos cum VICTORIA BRITANNICA signavit, BRITANNICI MAXIMI agnomen affumpſit: filiusque Geta BRITANNI- CVS dictus fuit, ut ex ejus nummis appetat. No- vas tamen poſtea res Britanni violato ſeedere moliri coepert, in quaſ ita erupit ſtomachus, ut pro concione militibus omnes ad unum occi-

dere his Homericis versibus mandaret,

Nemo manus fugiat reſtras cædemque cruentam,
Non factus grāvida mater quem geſtat in alvo
Horrendam effugiat cædem.

Hos rebelles cum utcunque per ſuos compescuif- ſet, non tam corporis morbo, quam animi mœ- rore ex perditis Antonini filii moribus, qui ſua manu ſemel atque iterum eum occidere tentavit, Eboraci expiravit in haec verba; Turbatam Rem- publicam ubique accepi, pacatam etiam Britanniſ relinquo: Corpus ejus hic militari more à militibus elati- tum, impositumque in roguum honestatum mili- tum & filiorum ipſius decurſione. Vanitatis for- taſſe arguar ſi prodigia qua mortem ejus præcef- ferunt, hic memorem ſcilicet: de furvis hostiis, de corona è funesta cupreſſo quam ſcurra dicax illi cum hiſ verbis obtulit, Omnia fuisti, nunc Deus eſto. Quomodo tamen Deus ſit factus non pigebit adſcribere, cum & lectorē juvet cog- noſcere.

Mos eſt, Romanis conſecrare Imperatores, qui ſuperſti- tibus filiis, vel ſuccelloribus moriuntur. Quique eo ſunt ho- bōre affecti, relati dicuntur inter Di-voſ. Eſt autem tota urbe quaſ luctus quidam feſta celebritati promiſciuus. Quippe funtum vita corpus, ritu hominum, ſumptuoſo funere ſepelunt. Sed certam imaginem defuncto quam ſi- millimam fingunt, eamque in regio veſtibulo proponunt

nus. ſupra eburneum lectum maximum atque ſublimem, veſti- bus inſtratum aureis. Et quidem imago illa ad agroti ſpe- ciem pallida recumbit. Circa lectum vero utrinque mag- nam partem diei ſedent, à leva quidem Senatus omnis veſtibus atris amictus; à dextera vero matrone, quas viro- rum aut parentum dignitas honeſtat. Harumque nulla vel aurum geſtant, vel ornata monilibus conſpicitur, ſed veſtibus albis exilibus induit. mœrentium ſpeciem præbent. Hac ita per ſeptem dies continuoſ faciunt, medicis ad le- ctum quotidie accedentiibus, inſpectumque velut agrum deterius ſe habere ſubinde pronunciantibus. Dein ubi jam viſus obiuiſſe diem, lectum humeri attollunt Equeſtris Se- natoriuſque ordinis nobiliſimi ac lec̄tissimi juvenes, perque viam Sacram in vetus Forum deferunt, ubi magiſtratus Romani deponere imperium conſueverant. Utrinque au- tem gradus quidam ſunt ad ſcalarum ſimilitudinem ex- ſtructi, in quaibus altera ex parte puerorum chorus eſt è no- biliſimi atque patriciis; altera fæminarum illuſtrium, hymnos in defunctum, peanasque canentium verendo ac lamentabile carmine emodulatos. Quibus peractis, tollunt iterum lectum, atque extra urbem perferunt in Campum Martium: ubi qua latiſime campus patet, ſuggestus qui- dam ſpecie quadrangula lateribus equis affiugit, nulla præterquam lignorum ingentium materia compactus in ta- bernaculi formam. Id quidem interius totum eſt aridis fo- mitibus oppletum: extra autem intextis auro ſtrigulis atque eboreis signis, variisque picturis exornatum. Infra vero alterum minusculum quidem poſitum eſt, ſed forma ſornatu perſimile, portis januisque patentibus. Tertiū que item ſi quartum ſemper ſuperiore contractius ac deinceps alia, donec ad extrellum, quod eſt omnium breviſi- um, perveniat. Poſſis ejus adiſiū formam comparare turribus hiſ, que portibus imminentes, noctu igne prelato, naues in tutas ſtationes dirigunt, Pharos vulgo appellant. Igitur lecto in ſecundum tabernaculum ſublatu, aromata ſuffimenta omniſ generiſ, fructuſ, herbaſ, ſuccoſque omniſ odoratoſ conquirunt, atque acerbatim effundunt. Quippe neque gens eſt, neque ciuitas, neque qui honore ullo aut dignitate præcellat, quin certatim pro ſe quiſque ſupre-